

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Martinii Tridentini E Societate Jesu Sinicae Historiae Decas Prima

Martini, Martino

Monachii, 1658

Vigesimussextus Imperator Yuenus. Imperavit annis VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11848

VIGESIMUSSEXTUS IMPERATOR
Y U E N U S.

Imperavit annis VII.

*Cyelo 38. anno
3. ante Chri-
stum 475.*

*Prima regis
in Sini pro-
scriptio.*

YUENUS acceptum à KINGO patre imperium sanctissimè administravit, & a vitis legibus usquequaque consentaneè. Insigni pietate, benignitatèque in populum pari, à subditis juxtà ac regulis amabatur. Hinc ex illis plerique omnes ultro ad obsequium rediere; præcipuè qui Orientem versùs imperitabant. Unde imperatoriam majestatem utcumque suo splendori restituit; & si diuturnius obtigisset imperium, spes erat, fore, ut jacentem rempublicam Sinicam denuo excitaret. Sed magna rarò senescunt. E regulis omnibus, de quibus modò dictum, unus rex Lu reflorescentis imperij fortunam infregit, renuens Imperatoris clientem se profiteri. Quare tanquam rebellem proscriptis, inaudito in eum diem exemplo. Imperatoris causam non segniter adjuvit K I U S Lu regis Praefectus, qui adversùs suum regem rebellis multis prælijs ac prodicione tandem Lu regnum penè totum occupavit. Hic missis legatis ac muneribus petens ab Imperatore, ut, quod vi obtinuerat, jure possidere fas esset; id facillè acceptà fiducià impetravit. Neque hinc Imperatoris stetit felicitas. Nam paulò post U & Y u e regna fiduciariæ quoque possessionis esse coeperunt. Ea res acta in hunc modum.

K I U C I E N U S Y U E rex impetratà, ut diximus, ab U rege pace, ad reliquas sibi terras justè atque legitimè regendas animum applicuit; in eo totus, ut afflictas bello vires recuperaret. Itaque veteranis militibus novos addere, contentaque & assiduà disciplinà utrosq; habens, ipse armorum tractationi veluti gregarius assuescere. Ita non paucos annos consumserat, cum affertur nuncius, G U Y U E N U M ab U rege rei militari præfectum obiisse. Jamque rem suam eò loci esse videns, ut U regi bello par esset; collatis cum eo signis, amissas primò terras recuperat. Altero deinde conflictu iterum victor, ipsum regem fugà elapsum in urbe S U C H E U obsidet. Hic U s, ubi se captum magis quam obsessum vidit esse, per legatum pacem petit. Nec abhorrebat ab ea K I U C I E N U S; naturà propensus ad misericordiam, & olim ab illo,

illo, cum in iisdem esset angustijs, impetrata pacis memor. At conditionibus FANLIUS obstitit egregius bello dux, & armorum felicitatem prosequendam ratus, *Paucis abhinc annis, inquit, favente Calotuum regnum erat in U regis potestate, si voluisset esse felix. Nunc, ubi bonitatem illum neglexit, in has angustias inclusus est. Cave sis, ne & tu Calum offendas; quod dat, accipe, regnumque de manibus elabi ne sine.* Mutatus his & alijs rationibus rex, & abjecto pacis consilio, arctiori obsidione UUM premit. Qui proinde omni spe abscissa, cum effugium non videret, ne vivus in hostium veniret manus, mortem voluntariam sibi concivit. Ergo KUCIENUS occupata urbe, FANLIO ad totum regnum debellandum, & in suam potestatem redigendum, summæ rerum illic præposito, ipse KIANG Cæruleumque flumen, trajectus, ad Imperatorem videndum triumphantis specie contendit. Apud SIUCHEU civitatem CI & CYN reges obviam ei procedebant; à quibus exceptus Imperatoris nomine, ut in ejus fidem se clientelamque conferrer, invitabatur. Nec ille cunctatus, sub imperio YUENI se obedienter fore promisit. A quo benignè simul ac magnificè acceptus, clarisque titulis & honorum insignibus exultans ad suum regnum revertitur, leges Sinicas secum atque instituta deportans. Itaque KUCIENUS primus fuit, qui ingentes illos terra tractus, quæ se CHEKIANA provincia diffundit, & NANKING Sinico Imperatori tributarios fecit.

Interea rem strenuè gerit FANLIUS, totam regionem occupando, &, qui erant ab UI exercitu reliqui, ad internecionem cædendo. Verùm nunquam fortior visus, quàm cum se vicit ipsum; quippe fortunam sibi minimè faventem suspectans & exosus, illam sibi ludendam priùs putavit, quàm ab eâ ipse luderetur; exemplum vel in Christiano, nedum in Ethnico prorsus obstupescendum. Videbat se apud YU regem famâ supra modum, opibusque crevisse; reputansque secum prudentissimè, non posse se stare sine casu, collectis, quæ poterat, in regnum CI fugam intendit. Ibi latere se posse rebatur, mutatoque nomine reliquam vitam privatum & in quiete transigere. Sed enim virtus ubique seipsam vel invita prodit. Agnitus enim à rege, atque in regiam invitatus, summam præfecturam, multùm licet oblectans, sumere coactus est; toto regno tantum sibi hominem gratulante, uno ipso in communi latitiâ mœstum silentium tenente. Scio, inquit, fortunam nec diu nec uni pronam comitari. Id ego quoque malo meo ex-

Fortuna faventis excellentis fuga.

qua tamen fugientem in se sequitur.

perior; quem rerum omnium ipsiusque patriæ fastidientem, in exterum regnum contumaci favore prosequitur, jactans ad honores, quos si me intemeratè amaret, eripere debebat. Nunc profectò tristis aliquis me casus manet, nimiam felicitate laborantem, & in tanta fama celebritate patentem invidia. Has ob causas ordinatis rebus, quàm secretò potuit, captâ denuo fugâ, & adscito alio nomine, in agro apud figulum delituit, securus fortunæ, rotamque ipsius, in figuli rotâ bene ac sapienter irridens.

Iterum repudiata fortuna.

Ejus in alium transit.

Tristis honor ultronea mortu.

Non ita sapuit CHUNGUS ejusdem YUE regis Præfectus, qui proximum à FANLIO dignitatis gradum tenebat; ille, inquam, cujus consilio ac prudentiâ victus YUE rex ab UO pacem impetraverat. Nam postquam ad summam gloriam venerat, nescio cujus criminis reus, à rege jussus est sibi ipsi ferro jus dicere. Paruit, ambitiosâ morte defunctus. Quippe Sinarum reges hoc habent in usu, jam olim frequentatum, ut, cum aliquem Præfectum morti addicendum putant; honoris ergò tribuant ei, ut suâ sibi manu vim afferat, ne cadat aliena: quod in probro existimatur. Mittunt igitur gladium vel funem aureâ capsulâ sigillo regio munitâ inclusum reo, cum mandato, ut suspendat se, vel feriat; contestantes, id in honoris gratiâ que singularis argumentum illi exhiberi.

VIGESIMUSSEPTIMUS IMPERATOR CHINTINGUS.

Imperavit annis XXVII.

*Cyclo 38. anno
10. ante Chris-
tum 468
Castus Imperator.*

CHINTINGUS à patre imperium, imperioque penè restitutam dignitatem per manus accepit; pulcherrimo cognomento castus Imperator dictus, quod mortuæ conjugis servatâ fide permanserit in cœlibatu. Mirum rarumque factum. Nam apud hanc gentem Magnates regesque nullam libidinem respuunt; in tantis divitijs & honoribus unas voluptates ad beatitatis apicem sibi deesse rati. Sunt enim ut plurimum Athei, & quia post hanc vitam nullum judicem timent, omni scelere cooperti; unde nullus eis pudor sanctus, nullus torus illibatus, nulla libido execrabilis; cujus extimulati furij, ad eam explendam omnem lapidem movent.

Iisdem